

Нематеріальна культурна спадщина як чинник сталого розвитку подієвого туризму в дестинації

Олена Міхо

*доцент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: MikhoOI@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-1547-5597*

Юрій Єрмаков

*студент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: YermakovYD@krok.edu.ua*

Сучасний розвиток туризму характеризується активним виокремленням новітніх, більш спеціалізованих видів і форм, серед яких динамічно розвивається подієвий туризм. Сучасні туристи прагнуть не лише звичного відпочинку, а й можливості зануритися в культурні, мистецькі, спортивні чи тематичні події, що дарують емоції та унікальний досвід. Саме тому попит на подієвий туризм у світі стабільно зростає, а його роль у соціально-економічному розвитку дестинацій стає все більш вагомим.

Подієвий туризм здатний значно пожвавити місцеву економіку, адже проведення фестивалів, концертів, спортивних чемпіонатів чи масових свят створює робочі місця, стимулює розвиток малого бізнесу, сприяє просуванню території та формує позитивний імідж регіону. До початку повномасштабної війни Україна також демонструвала стійке зростання у цьому напрямі: музичні фестивалі, кулінарні ярмарки, етнічні свята та великі спортивні події приваблювали як українських, так і іноземних туристів.

Втім, війна істотно змінила ситуацію, поставивши організаторів заходів та всю галузь у надзвичайно складні умови. Попри це, подієвий туризм зберігає потенціал подальшого розвитку та може відіграти важливу роль у відновленні туристичної сфери країни. Відродження культурних подій, локальних фестивалів і соціальних ініціатив може стати не лише джерелом економічної підтримки, а й інструментом зміцнення національної ідентичності, єднання громад та привернення міжнародної уваги до України.

Подієвий туризм одночасно виступає як предмет наукових досліджень і як важливий сектор світової економіки. На рівні дестинацій він передбачає розробку та просування запланованих подій як туристичних атракцій. Щодо окремих заходів, подієвий туризм передбачає застосування маркетингового підходу для залучення туристів, іноді як додаткового сегмента, а іноді як основного напрямку бізнесу. З точки зору попиту, подієвий туризм характеризується готовністю людей подорожувати заради участі у заходах як серед постійних подієвих туристів, так і тих туристів, які відвідують події під час перебування поза місцем свого постійного проживання.

Нематеріальна культурна спадщина є важливим ресурсом для розвитку

подієвого туризму, оскільки включає традиції, обряди, ремесла, усні практики та свята, що надають унікальності подіям та залучають туристів. За дослідженнями О. Безносок (2023), нематеріальна культурна спадщина дозволяє створювати інноваційний туристичний продукт, інтегруючи елементи традицій у фестивалі, культурні маршрути та тематичні заходи без шкоди для автентичності спільнот-носіїв [1].

Культурний туризм змінюється і все більше залежить від нематеріальної культурної спадщини. Регіони України активно досліджують свої локальні традиції та вносять інформацію про них до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини. Зацікавлені особи об'єднуються навколо ідеї і створюють цікаві події. Так новорічна традиція буковинського маланкування, яку було внесено до Національного переліку, реалізувалась у щорічну культурну подію – Міжнародний фольклорно-етнографічний фестиваль «Буковинська Маланка» («Маланка-фест») [2].

Л. Мелько, М. Растворова та П. Плисенко (2024) досліджують, як нематеріальна культурна спадщина може бути інтегрована в стратегію розвитку туристичної дестинації [3]. Ними було запропоновано модель «Центру популяризації нематеріальної культурної спадщини» в туристичних дестинаціях, який комбінує просвітницьку, освітню та туристичну функції. Такий підхід сприяє сталому розвитку, адже збалансовано поєднує економічну вигоду, соціальну складову залучення громад та збереження спадщини без руйнації [3].

Ключові слова: туризм, сталий розвиток, нематеріальна культурна спадщина, подієвий туризм, дестинація.

Список використаних джерел

1. Безносок, О. І. (2023). Нематеріальна культурна спадщина та її потенціал у розробці інноваційного туристичного продукту. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*, (9), 20-29. <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-9-3>
2. Міхо, О. І. (2023). Нематеріальний культурний спадок Буковини як ресурс для розвитку креативного туризму. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: тези доповідей V Міжнародної конференції*. Київ: Університет «КРОК». URL : <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2023/paper/view/1603>
3. Мелько, Л., Растворова, М., Плисенко, П. (2024). Нематеріальна культурна спадщина як чинник розвитку туристичних дестинацій. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (2(74), 104–115. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-104-115>